

Spis treści

Od autora	3
Rozdział I. Główne nurty poszukiwań istoty wychowania interpersonalnego	4
1. Uwagi ogólne	4
2. Koncepcje teoretyczne w psychologii	4
a) Teorie poznawcze i samowiedzy	4
b) Teorie samooceń i samowiedzy	5
c) Teorie behawioralne i psychoanalityczne	6
d) Teoria otwarcia się	7
3. Koncepcje teoretyczne w socjologii	8
4. Refleksje filozoficzne	12
5. Wychowanie interpersonalne jako przedmiot pedagogicznej refleksji	18
a) Przedmiot wychowania interpersonalnego	19
b) Pedagogiczne dylematy wychowania interpersonalnego	20
Rozdział II. Teoretyczne aspekty wychowania interpersonalnego	26
1. Uwagi ogólne	26
2. Psychopedagogiczna struktura stosunku interpersonalnego	27
3. Normatywny model relacji interpersonalnej	35
4. Interakcja podstawą wychowania interpersonalnego	40
Rozdział III. Interpersonalna teoria osobowości	44
1. Uwagi ogólne	44
2. Rozumienie osobowości interpersonalnej	44
3. Role społeczne a integralność osobowości	48
4. Osobowość wychowawczo-efektywna	52
5. „Ja” i osobowość	62
a) Osobowość a wielość „ja”	62
b) Rozwój „ja” w ontogenezie	68
6. Integralność osobowości	72
Rozdział IV. Wychowanie interpersonalne w środowisku szkolnym	82
1. Uwagi ogólne	82
2. Aktywność i znaczenie wychowania interpersonalnego w środowisku szkolnym	83
3. Psychopedagogiczna problematyka wychowania interpersonalnego w szkole	87
a) Werbalne i niewerbalne relacje w wychowaniu interpersonalnym	87
b) Relacje dwuosobowe (diady)	95
c) Relacje z samym sobą	95
4. Wychowanie interpersonalne w klasie szkolnej	96
a) Spontaniczne objawy kontaktów interpersonalnych w klasie szkolnej	98
b) Wychowawcze aspekty integracji w życiu klasy szkolnej	100
Rozdział V. Umiejętności interpersonalne nauczyciela-wychowawcy	105
1. Istota umiejętności interpersonalnych	105
2. Rodzaje umiejętności interpersonalnych	107
a) Umiejętności spostrzegania i rozumienia ludzi	107
b) Umiejętności pomagania i konstruktywnego myślenia	109
c) Umiejętność rozwiązywania problemów i konfliktów	111
d) Umiejętność rozwiązywania spraw międzyludzkich bez porażek	112
3. Wpływ osobowości nauczyciela i sytuacji na zachowania interpersonalne	114
a) Nauczyciel-nowator	115
b) Postawa partnerska (dialogowa) nauczyciela	117

c) Czynniki wpływające na zachowanie interpersonalne nauczyciela	119
Rozdział VI. Trudności wychowawcze a wychowanie interpersonalne	122
1. Uwagi ogólne	123
2. Rodzaje trudności wychowawczych i ich charakterystyka	123
a) Niewłaściwe metody oddziaływania wychowawczego	123
b) Negatywne właściwości psychofizyczne wychowanków	124
c) Kontakty ze środowiskiem reprezentującym margines społeczny	125
3. Sytuacje wychowawczo trudne	125
4. Działania interpersonalne w sytuacjach trudnych	129
Rozdział VII. Poznawanie skuteczności oddziaływań interpersonalnych	143
1. Uwagi ogólne	144
2. Istota i trudności poznawania oddziaływań interpersonalnych	144
3. Poznawanie drugiego człowieka w spotkaniu	147
4. Wybrane metody poznawania wyników wychowania interpersonalnego	157
Rozdział VIII. Perspektywy rozwoju i doskonalenia istoty wychowania interpersonalnego	156
1. Uwagi ogólne	156
2. Dialogi interpersonalny jako imperatyw współczesnej pedagogiki	157
a) Myślenie alternatywne	160
b) Kształcenie alternatywne	161
c) Działanie alternatywne	162
3. Problemy do dalszych badań i przemyśleń	163
Ważniejsze pozycje bibliograficzne	167